

سؤالات امتحان نهایی درس: جبر و احتمال		رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی:		سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۱۰/۲۰	
تعداد صفحه: ۲		مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir		
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۳				
توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) بلامانع است.				
ردیف	سؤالات			
نمره				
۱	با استفاده از اصل استقرای ریاضی برای هر عدد طبیعی n ، ثابت کنید: $2+6+10+\dots+(4n-2)=2n^2$			
۲	با استفاده از استدلال استنتاجی، ثابت کنید مجموع هر سه عدد طبیعی متوالی همواره مضربی از ۳ است.			
۳	قضیه شرطی «اگر a و b دو عدد گویا باشند آنگاه $a+b$ گویا است.» را در نظر بگیرید: الف) عکس قضیه شرطی را بنویسید. ب) آیا عکس آن نیز یک قضیه شرطی است؟ چرا؟			
۴	اگر x و y دو عدد حقیقی مثبت باشند، با استفاده از استدلال بازگشتی درستی رابطه زیر را ثابت کنید: $\frac{1}{4}(x+y) \geq \sqrt{xy}$			
۵	با استفاده از برهان خلف، ثابت کنید اگر n عدد صحیح و n^2 عددی فرد باشد آنگاه n نیز فرد است.			
۶	پنج نقطه داخل مربعی به ضلع ۲ واحد مفروض اند. ثابت کنید حداقل فاصله دو نقطه از این پنج نقطه کمتر از $\sqrt{2}$ است.			
۷	مجموعه های $A=\{\emptyset, 3\}$ و $B=\{\emptyset, \{\emptyset, 3\}\}$ مفروض است: الف) مجموعه $A \cap B$ را با اعضا مشخص کنید. ب) مجموعه توانی A را با اعضا مشخص کنید.			
۸	با استفاده از قوانین جبر مجموعه ها ثابت کنید: $A - (A \cap B) = A - B$			
۹	مجموعه های $A = \{k^2 \mid k \in \mathbb{N}, k \leq 2\}$ و $B = \{x \mid x \in \mathbb{Z}, x^2 = x\}$ مفروض اند. الف) A و B را با نوشتن اعضا مشخص کنید. ب) مجموعه های B^2 و $(A \times B) - B^2$ را با اعضا مشخص کنید.			
۱۰	رابطه $R = \{(x, y) \mid x \mid y\}$ روی مجموعه $A = \{2, 3, 4\}$ تعریف شده است، رابطه R را به صورت زوج های مرتب نشان دهید.			
۱۱	رابطه R روی $\mathbb{R}^2$ به صورت زیر تعریف شده است: $(a, b)R(c, d) \Leftrightarrow ab = cd$ الف) ثابت کنید R یک رابطه هم ارزی است. ب) کلاس هم ارزی $[(-1, 2)]$ را مشخص کنید.			
«ادامه سؤالات در صفحه دوم»				

سؤالات امتحان نهایی درس: جبر و احتمال	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۱۳۵ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳/۱۰/۲۰	تعداد صفحه: ۲
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۳			
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir			

توجه: استفاده از ماشین حساب ساده (دارای چهار عمل اصلی، جذر و درصد) بلامانع است.

ردیف	سؤالات	نمره
۱۲	کدام یک از پدیده های زیر تصادفی و کدام یک قطعی است؟ الف) تعداد اتومبیل هایی که در ساعت مشخص از مقابل مدرسه می گذرند. ب) افتادن سیب از درخت	۰/۵
۱۳	از بین اعداد طبیعی زوج کوچکتر از ۱۲، یک عدد به تصادف انتخاب می کنیم: الف) فضای نمونه ای را بنویسید. ب) پیشامد A که در آن عدد انتخابی اول باشد. ج) پیشامد B که در آن عدد انتخابی مضرب ۳ باشد. د) پیشامد آنکه B اتفاق نیافتد.	۱/۵
۱۴	اگر یک عدد چهار رقمی کمتر از ۵۰۰۰ به طور تصادفی با ترکیب ارقام ۱، ۳، ۵، ۷، ۹ به وجود آید، احتمال این که عدد ساخته شده بر ۵ بخش پذیر باشد را پیدا کنید. (تکرار ارقام غیر مجاز است).	۱/۵
۱۵	آزمونی شامل ۱۰ سوال دو گزینه ای (درست - غلط) می باشد، دانش آموزی به طور تصادفی به همه سوالات این آزمون پاسخ می دهد، احتمال آنکه دقیقاً به ۸ سوال پاسخ درست داده باشد، چقدر است؟	۱
۱۶	سه شناگر a، b و c با هم مسابقه می دهند. a و b دارای احتمال بردن مساوی هستند و شانس بردن هر کدام از آن ها دو برابر c است. مطلوب است احتمال این که b یا c ببرد.	۱/۵
۱۷	دو عدد حقیقی به طور تصادفی بین دو عدد ۰ و ۲ انتخاب می شوند. مطلوب است احتمال آنکه مجموع دو عدد بزرگتر یا مساوی ۱ باشد.	۱/۵
۱۸	احتمال این که شخصی ناراحتی کلیه داشته باشد، ۰/۲۳ و ناراحتی قلبی داشته باشد ۰/۲۴ و دست کم یکی از این دو نوع بیماری را داشته باشد ۰/۳۸ است. احتمال این که هر دو نوع بیماری را دارا باشد، چقدر است؟	۱/۵
	جمع نمره	۲۰
	«موفق باشید»	

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جبر و احتمال	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان ۱۳۹۳ / ۱۰ / ۲۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۳	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱	درست است $(۰/۲۵) \rightarrow 2 = 2 \times 1^2 \rightarrow 2 = 2$: $P(1)$: آزمون استقراء $P(k): 2 + 6 + 10 + \dots + (4k - 2) = 2k^2$, $K \in N(۰/۲۵)$ فرض استقراء $p(k+1): 2 + 6 + 10 + \dots + (4k - 2) + (4(k+1) - 2) = 2(k+1)^2$ (۰/۲۵) حکم استقراء $(۰/۲۵) \Rightarrow 2k^2 + (4k + 2) = 2(k^2 + 2k + 1) = 2(k+1)^2$ اثبات $= 2(k+1)^2$ (۰/۲۵) پس حکم برقرار است ص ۱۴	۱/۵
۲	$k \in N$ مضرب ۳ است $k + (k+1) + (k+2)(۰/۲۵) = 3k + 3 = 3(k+1)(۰/۲۵)$ ص ۱۹	۰/۷۵
۳	الف) عکس قضیه: اگر $a+b$ گویا باشد آنگاه a و b دو عدد گویا است. (۰/۲۵) ب) خیر (۰/۲۵) - مثال نقض (۰/۲۵) ص ۲۳	۰/۷۵
۴	$\frac{1}{2}(x+y) \geq \sqrt{xy} \Leftrightarrow (x+y)^2 \geq (2\sqrt{xy})^2$ (۰/۲۵) $\Leftrightarrow x^2 + y^2 + 2xy \geq 4xy \Leftrightarrow x^2 + y^2 - 2xy \geq 0$ (۰/۲۵) $\Leftrightarrow (x-y)^2 \geq 0$ بدیهی (۰/۲۵) تمام روابط بالا برگشت پذیر است. ص ۲۴	۰/۷۵
۵	$n = 2k$ زوج $\Rightarrow n$ فرد نباشد: فرض خلف $k \in \mathbb{Z}$ (۰/۲۵) $n^2 = 4k^2 = 2(2k^2) \xrightarrow{(۰/۲۵)} n^2$ زوج (خلاف فرض مسأله) در نتیجه به تناقض رسیده ایم. پس فرض خلف باطل و حکم برقرار است. (۰/۲۵) ص ۳۰	۰/۷۵
۶	۵ نقطه: ۵ کبوتر ۴ مربع کوچک به ضلع ۱ واحد: ۴ لانه (۰/۲۵) $5 > 4$ ابتدا سطح مربع را به ۴ مربع مساوی به ضلع ۱ واحد تقسیم می کنیم (مطابق شکل روبرو) بنابر اصل لانه‌ی کبوتری و روابط بالا حداقل دو نقطه درون یکی از مربع های کوچک واقع می شوند. داریم: (رسم شکل ۰/۲۵) $CD^2 = 1^2 + 1^2 = 2 \rightarrow CD = \sqrt{2}$ (۰/۲۵) می دانیم فاصله دو نقطه درون مربع از قطر مربع کوچکتر است در نتیجه $AB < CD$ (۰/۲۵) ص ۳۲	۱
۷	$A \cap B = \{\emptyset\}$ (۰/۲۵) الف) $P(A) = \{\emptyset, \{2\}, A\}$ (سه مورد صحیح ۵/، نمره ۱ و یک مورد صحیح ۲/، نمره ۵) ب)	۱
۸	$A - (A \cap B) = A \cap (A \cap B)'$ (۰/۲۵) $= A \cap (A' \cup B')$ (۰/۲۵) $= (A \cap A') \cup (A \cap B')$ (۰/۲۵) $= \emptyset \cup (A - B) = A - B$ (۰/۲۵)	۱

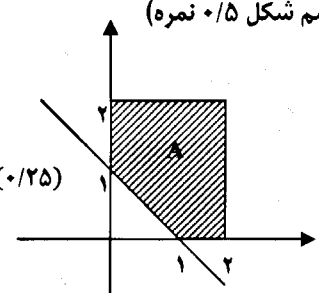
راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جبر و احتمال	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان ۱۳۹۳ / ۱۰ / ۲۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۳	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۹	الف) ص ۶۱ ب) $A = \{1, 4\} \quad (0/25) \quad B = \{0, 1\} \quad (0/25)$ $A \times B = \{(1, 0), (1, 1), (4, 0), (4, 1)\} \quad (0/25)$ $B^2 = \{(0, 0), (0, 1), (1, 0), (1, 1)\} \quad (0/25)$ $A \times B - B^2 = \{(4, 0), (4, 1)\} \quad (0/25)$	۱/۲۵
۱۰	ص ۶۷ سه مورد صحیح ۰/۵ نمره و یک یاد مورد صحیح ۰/۲۵ نمره $R = \{(2, 2), (2, 4), (3, 3), (4, 4)\}$	۰/۷۵
۱۱	ص ۷۰ الف) $(a, b) R (a, b) \Leftrightarrow a b = a b \quad (0/25)$ تقارنی: $(a, b) R (c, d) \Rightarrow ab = cd \Rightarrow cd = ab \Rightarrow (c, d) R (a, b) \quad (0/25)$ ترانزیتیو: $\{(a, b) R (c, d) \Rightarrow ab = cd \Rightarrow ab = ef \Rightarrow (a, b) R (e, f) \quad (0/25)$ در نتیجه یک رابطه‌ی هم ارزی است (۰/۲۵) ب) $[(-1, 2)] = \{(a, b) \in \mathbb{R}^2 \mid (a, b) R (-1, 2)\} \quad (0/25)$ $ab = -2 \quad (0/25)$	۱/۵
۱۲	الف) پدیده تصادفی (۰/۲۵) ب) پدیده قطعی (۰/۲۵) ص ۷۲	۰/۵
۱۳	ص ۸۳ الف) ب) ج) د) $S = \{2, 4, 6, 8, 10\} \quad (0/5)$ $A = \{2\} \quad (0/25)$ $B = \{6\} \quad (0/25)$ $B' = \{2, 4, 8, 10\} \quad (0/5)$	۱/۵
۱۴	ص ۹۲ $n(S) = 2 \times 4 \times 3 \times 2 = 48 \quad (0/5)$ $n(A) = 2 \times 3 \times 2 \times 1 = 12 \quad (0/5)$ $P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} \quad (0/25) = \frac{12}{48} = \frac{1}{4} \quad (0/25)$	۱/۵

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: جبر و احتمال	رشته: ریاضی فیزیک	ساعت شروع: ۱۰ صبح
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان ۱۳۹۳ / ۱۰ / ۲۰	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۹۳	مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۱۵	ص ۹۳	۱	$p(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{\binom{10}{8} \binom{0}{5}}{2^{10} \binom{0}{25}}$
۱۶	ص ۱۰۱	۱/۵	$S = \{a, b, c\}$ $p(a) = p(b) = 2p(c) \quad (۰/۲۵)$ $p(a) + p(b) + p(c) = 1 \quad (۰/۲۵)$ $2p(c) + 2p(c) + p(c) = 1 \Rightarrow p(c) = \frac{1}{5} \quad (۰/۲۵)$ $p(a) = p(b) = \frac{2}{5} \quad (۰/۲۵)$ $p(\{b, c\}) = p(b) + p(c) \quad (۰/۲۵) = \frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \frac{3}{5} \quad (۰/۲۵)$
۱۷	(رسم شکل ۰/۵ نمره) ص ۱۰۹	۱/۵	$S = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2 \mid 0 \leq x \leq 2, 0 \leq y \leq 2\}$ $a_s = 2 \times 2 = 4 \quad \text{مساحت مربع} \quad (۰/۲۵)$ $A = \{(x, y) \in S \mid 1 \leq x+y\} \Rightarrow a_A = \text{مساحت مثلث سفید} - \text{مساحت مربع} \Rightarrow a_A = 4 - \frac{1}{2} = \frac{7}{2} \quad (۰/۲۵)$ $p(A) = \frac{a_A}{a_s} \quad (۰/۲۵) = \frac{7/2}{4} = \frac{7}{8} \quad (۰/۲۵)$
۱۸	ص ۱۱۴	۱/۵	هر مورد (۰/۲۵) $p(A) = ۰/۲۳, p(B) = ۰/۲۴, p(A \cup B) = ۰/۳۸$ (۰/۲۵) $p(A \cap B) = p(A) + p(B) - p(A \cup B) \quad (۰/۵) = ۰/۲۳ + ۰/۲۴ - ۰/۳۸ = ۰/۰۹ \quad (۰/۲۵)$
		۲۰	جمع نمره « موفق باشید »

مصححین گرامی لطفاً برای راه حل های صحیح دیگر هم به تناسب نمره منظور فرمایید.